

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Działanie (w) organizacji pozarządowej (Ćw. audytoryjne), PG_00176699						
Kierunek studiów	Socjologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	2	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS		2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Socjologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Karolina Ciechorska-Kulesza					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Zdobycie wiedzy na temat funkcji i zróżnicowanych form działania organizacji pozarządowych: zarówno w wewnątrz organizacji, jak i na zewnątrz. Stworzenie podstaw do krytycznej analizy socjologicznej III sektora w kontekście m.in. społeczeństwa obywatelskiego, problemów i potrzeb społecznych, a także zmiany i rozwoju społecznego oraz relacji z I i II sektorem. Zdobycie wiedzy na temat roli socjologów w III sektorze oraz umiejętności w zaprojektowaniu ich działalności w zależności od uwarunkowań społecznych oraz form działania organizacji.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCL3_K02] Jest gotów trafnie rozpoznawać i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodu.	Jest gotów rozpoznawać i trafnie rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodu - w zakresie III sektora i jego otoczenia.	[SK5] realizacja zadania problemowego
	[SOCL3_U13] Jest gotów do efektywnej współpracy i współdziałania w grupie, przyjmując w niej różne role.	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role - w zakresie działania i badania III sektora.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[SOCL3_U12] Jest gotów do uczenia się przez całe życie.	Jest gotów do uczenia się przez całe życie w zakresie III sektora i jego otoczenia.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[SOCL3_U08] Potrafi analizować aktualne zjawiska społeczne w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, oraz procesów zmian, jakim podlega społeczeństwo polskie, społeczeństwa Europy i świata.	Analizuje i rozumie wiele aktualnych zjawisk społecznych w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, oraz procesów zmian, jakim podlega społeczeństwo polskie, społeczeństwa Europy i świata - w zakresie III sektora i jego otoczenia.	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[SOCL3_U02] Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych w zakresie III sektora i jego otoczenia.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[SOCL3_U01] Potrafi interpretować zjawiska społeczne wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną.	Potrafi interpretować zjawiska społeczne wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną - w zakresie III sektora i jego otoczenia.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[SOCL3_W03] Zna i rozumie w zaawansowany sposób relacje między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro, w skali krajowej i międzynarodowej w dziedzinie życia prywatnego, pracy, polityki, społeczeństwa obywatelskiego i in.	Zna i rozumie w zaawansowany sposób relacje między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro w ujęciu organizacji pozarządowych.	[SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
Treści przedmiotu	[SOCL3_W02] Ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucji takich jak państwo, naród, klasy i warstwy społeczne, grupa etniczna, społeczność lokalna, grupa społeczna, rodzina, partia polityczna, przedsiębiorstwo, zna różnice w zasadach funkcjonowania organizacji społecznych, publicznych i komercyjnych.	Ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucji takich jak państwo, naród, klasy i warstwy społeczne, grupa etniczna, społeczność lokalna, grupa społeczna, rodzina, partia polityczna, przedsiębiorstwo, zna różnice w zasadach funkcjonowania organizacji społecznych, publicznych i komercyjnych - ze szczególnym naciskiem na III sektor.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	• III sektor i organizacje pozarządowe definicje, podziały; ich miejsce w koncepcjach i kategoriach socjologicznych • Uwarunkowania i formy prawne organizacji pozarządowych • Cele i funkcje (społeczne, kulturowe, ekonomiczne, polityczne) organizacji pozarządowych • Organizacje pozarządowe stan, statystyki i badania społeczne w Polsce • Zróżnicowane formy aktywności organizacji pozarządowych • Zarządzanie organizacjami pozarządowymi (planowanie, pozyskiwanie środków, wolontariat, partnerstwa, komunikacja etc.) • Kierunki rozwoju III sektora w Polsce i na świecie w XXI w. • Socjolog w organizacji pozarządowej • Socjologiczny portret organizacji pozarządowych: studia przypadków, dobre praktyki (wizyty studyjne i spotkania z liderami organizacji)		
Wymagania wstępne i dodatkowe	podstawowa znajomość klasycznych i współczesnych teorii socjologicznych; problemów społecznych i socjologicznych zagadnień dotyczących współczesnego społeczeństwa polskiego; umiejętność pracy z literaturą naukową i przygotowania prezentacji multimedialnej		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	praca empiryczna	30.0%	50.0%
	aktywność	18.0%	30.0%
	prezentacja wyników pracy empirycznej	12.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Bogacz-Wojtanowska, Ewa i Sylwia Wrona (red.). 2016. Zarządzanie organizacjami pozarządowymi. Kraków: Instytut Spraw Publicznych UJ (wybrane rozdziały). Charycka, Beata i Marta Gumkowska. 2019. Między wzrostem a rozwojem. Zmiany w sektorze pozarządowym w Polsce, Trzeci Sektor, 48: 26-40. Moroń, Dorota. 2012. Organizacje pozarządowe fundament społeczeństwa obywatelskiego. Wrocław: Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego (wybrane rozdziały). Poławski, Paweł (red.). 2012. Trzeci sektor: fasady i realia. Warszawa: IPISS (wybrane rozdziały).
	Uzupełniająca lista lektur	Bacia, Ewa. 2015. Kształtowanie kompetencji społecznych o obywatelskich przez organizacje pozarządowe w Polsce. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych. Charycka, Beata i Marta Gumkowska. 2021. Rok w pandemii. Raport z badań organizacji pozarządowych. Warszawa: Klon/Jawor. https://api.ngo.pl/media/get/153916 Mocek, Stanisław. 2014. Nieodkryty wymiar III sektora. Wprowadzenie do badań nad nowym społecznikiem. Warszawa: Collegium Vivitas, CAL (wybrane fragmenty). Szmyt-Boguniewicz, Anna i Marcin Romanowski. 2012. Zarządzanie w NGO. Wrocław: 3 Sektor.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	W małych grupach uczestnicy piszą pracę zaliczeniową dotyczącą wcześniej wybranego i zaakceptowanego obszaru tematycznego związanego z organizacjami pozarządowymi. Niezależnie od wybranego obszaru tematycznego praca powinna uwzględniać kilka kwestii: - Powinna odnosić się do danego obszaru problemowego w kontekście kondycji organizacji pozarządowych w Polsce oraz do poszczególnych organizacji, które odwiedziliśmy w trakcie zajęć. Powinna uwzględniać pogłębione opisy poszczególnych organizacji z perspektywy danego obszaru tematycznego oraz porównanie jej z innymi organizacjami i ogólnie kondycją III sektora w Polsce i w regionie. - Mile widziane, choć nieobowiązkowe, odniesienia do badań z innych krajów. - Powinna także uwzględniać dynamikę zmian zarówno w perspektywie mikro (dana organizacja), mezo (poziom lokalny i regionalny) oraz makro (kraj), a także globalnej. - Ma zwracać uwagę na sferę formalną i nieformalną oraz relacje między nimi, a także na problemy i trudności organizacji. - Niezbędna jest także krytyczna refleksja na temat funkcji, roli i znaczenia organizacji w perspektywie danego obszaru tematycznego. Oceniane będzie odniesienie do badań i analiz z zakresu danego obszaru tematycznego oraz zdobycie i zaprezentowanie informacji na temat danych organizacji. Liczyć się będzie także umiejętne odnoszenie się do każdego z poziomów analiz oraz nawiązanie do literatury przypisanej do tych zajęć, w tym szczególnie teorii i koncepcji socjologicznych.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	